

Vogelwerkgroep Midden-Brabant
Secretariaat:
Kloosterstraat 54
5175BJ Loon op Zand
vogelwerkgroepmiddenbrabant@gmail.com

Jaarverslag 2019

Vereniging

Het aantal leden is in 2019 gedaald. Enkele oud-leden zoals Loek, Frans en Dolf zijn weggevallen of hebben zich door ziekte afgemeld. Het aantal staat op 50; 10 dames en 40 heren. Inmiddels hebben zich al weer nieuwe leden aangemeld.

Een van de belangrijkste activiteiten van de leden blijft het inventariseren van vogels en het doorgeven van waarnemingen.

Doelstelling

- ✓ Verrichten van onderzoek
- ✓ Verzamelen van gegevens
- ✓ Geven van voorlichting door o.a. cursussen, excursies en lezingen
- ✓ Uitbrengen van publicaties
- ✓ Verrichten van onderhoud en beheerswerkzaamheden

Het bestuur

- ✓ Voorzitter Nico Hilgers
- ✓ Secretaris Jan van Rijsewijk
- ✓ Penningmeester Peter Slingerland
- ✓ Bestuurslid Marcel Morel
- ✓ Bestuurslid Gerard van der Kaa

Vergaderingen

De ruimte in het Heerkenshuis wordt steeds vaker gebruikt. Dit in tegenstelling met het vroegere Koetshuis. Bestuursvergaderingen vinden er 1x per maand plaats, uitgezonderd de maand juli. Er zijn 11 ledenbijeenkomsten geweest.

Diversen vergaderingen vonden er plaats over verschillende onderwerpen zoals over de Hilver, het Heerkenshuis, de vogelcursus enz.

De Ecologische Kring maakt een avond per maand gebruik van onze ruimte en soms vergadert er een externe partij.

Het Heerkenshuis

17 Maart was er open huis in ons clubgebouw. Met een presentatiewand en wandeling in de omgeving hebben we belangstellenden op de hoogte gebracht van onze activiteiten. De middag werd afgesloten met een borrel.

Het Heerkenshuis is sinds september 2018 het centrale punt van onze vereniging. Er wordt een gedeelte gehuurd van het gebouw. In overleg met BL kan onze ruimte verhuurd worden aan derden.

Er is een begin gemaakt met het inrichten van het terrein. In het najaar is er veel contact geweest met Brabants Landschap. Gestart is met het metselen van een natuurmuur en groenontwerpen zijn op papier gezet.

Op 13 t/m 20 oktober organiseerde Brabants Landschap de Dag van het Landschap. Een jaarlijks terugkerend evenement wat dit maal in- en rondom het Heerkenshuis plaats vond. De Vogelwerkgroep heeft hier aan meegewerkt en zich gepresenteerd. Het verder afmaken van een natuurmuur door kinderen, het maken van vogelhuisjes door kinderen, het geven van een wandelexcursie en het bemannen van een vogeltrektelpost waren hier onderdeel van. Ook is er een nieuwe presentatiewand gemaakt en een nieuwe flyer ontworpen.

Commissies, Cursussen en Werkgroepen

✓ Kascommissie

Commissie bestaat uit Sjef Staps en Hans van der Haring.

✓ Vogelcursus:

De vogelcursus heeft dit voorjaar niet plaatsgevonden. Cursisten die zich al hadden aangemeld zijn op een wachtlijst geplaatst. Deze hebben in het najaar van 2018 bericht gekregen. Enkeligen hebben daarvan gebruik gemaakt en zich aangemeld voor de cursus 2020.

✓ Peregrijn: *Redacteur Jan van Rijsewijk*

De digitale nieuwsbrief Peregrijn verschijnt 4x per jaar. Dit jaar de nummers 43/44/45/46. Het wordt verzonden naar alle vogelwerkgroepleden, cursisten, vogelwerkgroepen, landschapschapsorganisaties en andere belangstellenden. Om het leesplezier te bevorderen heeft redactie het standpunt de verslagen zo kort mogelijk te houden, liefst aangevuld met enkele foto's. Verslagen met meer dan 150/200 woorden worden gelinkt naar de website.

✓ Website: *Webmaster Jan van Rijsewijk*

Niet alleen is de site in een nieuw jasje gestoken, er is ook veel tijd besteed aan het invullen van het digitale archief. Een monsterwerk was het scannen van de losse waarnemingskaartjes die nu ter inzage zijn. (Met dank aan Peter Slingerland). De opslagruimte op de site hebben we hierdoor moeten verruimen, met een hoger tarief als gevolg.

✓ *Landschapsbeheer: Coördinator Nico Hilgers*

In de eerste maanden van 2019 hebben we het werk, dat we aan de Hoeveneseweg begonnen waren, afgemaakt. We hebben daar in de naaldbossen van Brabants Landschap enkele open plekken gemaakt met als doel er meer variatie in het bos te krijgen, struiklaag te ontwikkelen en loofhout kans te geven.

Ook hebben we in De Brand, de noordwestkant, gewerkt aan biodiversiteit. In dat gebied, waar de grauwe klauwier zich al regelmatig laat zien, hebben we voor verdere aanplant gezorgd van sleedoorn, meidoorn, vuilboom en vlier. We hopen hier vooral dat het nog aantrekkelijker wordt voor de grauwe klauwier en dat hij zich er permanent gaat vestigen. Tevens wordt het gebied er aantrekkelijker voor vlinders, andere grote insecten en andere vogels zoals roodborsttapuit, (orpheus)spotvogel, braamsluiper e.d.

In het najaar van 2019 zijn we begonnen met onderhoud aan de boomgaard bij Wim van de Wouw aan de Kievitsblekweg, Oisterwijk. We hebben mest aangebracht bij de fruitbomen en boomkorven geplaatst. Ook de houtwal eromheen hebben we aangepakt. Tevens hebben we aldaar de werkschuur grondig schoongemaakt en

behandeld tegen houtworm, dakgoten gereinigd, en omgeving bijgewerkt.

Daarna zijn we begonnen een fijnsparbos van Brabants Landschap, dat bij de Hondenberg ligt, geheel om te zagen. Alle bomen zijn er dood, opgevreten door de letterzetter. Dit insect kruipt onder de bast van deze naaldbomen, graaft daar zijn artistieke gangen en de boom legt het loodje.

Voorjaar 2020 gaan we aldaar de boel weer aanplanten om een gemengd loofbos te creëren met daarin vooral linde en fladderiep.

✓ Steenuil: *Coördinator Eric Poelen*

Met de steenuil in ons verspreidingsgebied gaat het gestaag beter. Er zijn weer heel wat uiltjes uitgevlogen (119). Ieder najaar maken we de kasten schoon en kijken ze na op eventuele gebreken. Dit alles om ouders de kans te bieden een gezond broedsel voort te brengen. Wel gaven de resultaten per groep grote verschillen aan. Oorzaken zijn o.a. het gebied Moerenburg waar veel wordt gebouwd en daardoor een stuk onrustiger is geworden. Toekomstige kasten worden daarom meer aan de buitenkant van het gebied geplaatst. Biezenmortel zat dit jaar flink in de lift. Belangrijk te vermelden dat hier een tweede controle is geweest om te kijken of eieren daadwerkelijk zijn uitgekomen. Hierdoor zijn waarschijnlijk meer jongen waargenomen. Conclusie is dat het tijdstip van controle van belang is.

De eikenprocessierups heeft het werk hier en daar behoorlijk verstoord. Niet alle groepen hadden er last van. Blijkbaar is het moment van controle van belang hoe de overlast wordt ervaren. De overlast is met name bij de late controle. Bij de eerste controles waren de rupsen blijkbaar nog klein en werden de voor overlast zorgende haren nog niet afgestoten. Probleem wat we niet moeten onderschatten.

✓ Kerkuil: *Coördinator Bart van Beerendonk*

Afgelopen jaar was voor de kerkuil weer een succesvol jaar. Sinds 2013, het jaar dat ik begon met kerkuil inventarisaties in het werkgebied van VWG Midden-Brabant, heb ik nog nooit zoveel jongen uitgevlogen gehad. Wel te

verstaan 51! Uiteraard was het een goed muizenjaar wat zeker bijgedragen heeft aan dit resultaat. Met 3 personen, Nico, Louis en ik, hebben we de controles gedaan van 33 kasten, 1 meer dan in 2018. Uiteraard ging niet alles even lekker, op 1 van de locaties is de kast verzakt wat als gevolg had dat er een kerkuil klem is komen te zitten en overleed. Verder zijn er op 1 locatie een 4 tal uilen overleden, 1 in de kast en 3 erbuiten. Deze zijn verhongerd en we verwachten dat 1 of beide ouders zijn overleden. We hebben we er 1 kast bijgekregen middels bemiddeling van een collega uilenbeschermer.

Ook is er dit jaar weer een uilenles gegeven op een basisschool, deze keer door Louis. Altijd leuk om kinderen te betrekken bij het beschermingswerk en te laten zien wat kerkuilen allemaal eten middels het uitpluizen van braakballen. Daarnaast is er in Berkel-Enschot meegewerkt aan advies voor de sloop van een schuur waarin een roestlocatie aanwezig is van een kerkuil. Braakballen zijn opgestuurd naar de zoogdierenvereniging die op deze manier weer onderzoek kunnen doen naar kleine knaagdieren in het werkgebied.

- ✓ Oeverzwaluw: *Coördinator Nico Hilgers*
 - *Leemputten oeverzwaluwwand*
 - *Beekse Bergen oeverzwaluwwand*
- Peer, Nicole en Frances zijn dit jaar nog met drieën naar de zwaluuwand in de Beekse Bergen geweest. Peer draagt hierna 'de roeispaan' over aan Nicole en Frances. In drie verschillende kolonies werden totaal 78 gebruikte nesten geteld in de veelkleurige steile oevers van de vijver.

Excursies

- ✓ Rondje Zeeland
- ✓ Lac du Der
- ✓ Mortelen/Heerenbeek
- ✓ Land van Heusden en Altena
- ✓ Bergeijk
- ✓ Museum van Fred Schüleïn (2x)
- ✓ Biesbosch

Inventarisaties/Tellingen

- ✓ De Hilver
In 2019 werd het hele gebied geïnventariseerd door leden van de Vogelwerkgroep Midden-Brabant en KNVV Tilburg. Niet alleen zijn de verschillende groepen overdag het veld in geweest, ook zijn er enkele avond/nacht bezoeken geweest.
- ✓ Zwaluwtoeren Moergestel
- ✓ Klapekstertelling (2x) Loonse en Drunense duinen
- ✓ Nachtzwaluwtelling Regte Hei
- ✓ Nationale vogeltrekdag uitkijktoren Haghorst

Lezingen

- ✓ Grauwe klauwier door Ruud van Dongen
- ✓ Vogelquiz door Jan van Rijsewijk

- ✓ Beeldverslag Lac du Der door Erik Poelen
- ✓ Diversen uitleg/lezingen door Peer Busink over verstoring Kievitsbroedsels, zomertortel, kappen van bomen Moergestels Broek enz.
- ✓ Beeldverslag vakantiereis Spanje door Aad van Gelswijk
- ✓ Oeverwaluwwand Beekse Bergen door Peer Busink
- ✓ Beeldverslag 'fotowedstrijd' door Jan van Rijsewijk
- ✓ Lezingen door leden over onderwerpen uit diversen vogelbladen.

Uitgaande brieven

- ✓ 11/4 Hondenuitlaatplaats Helsbroek
- ✓ 29/8 Condoleance brief Loek

VERSLAG